

Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет педагогічної освіти

Кафедра початкової та дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан

Факультету педагогічної освіти

Герцюк Д.Д.

2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічні інновації в Україні та за рубежом

Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка

Спеціальність 013 Початкова освіта

Магістр початкової освіти.

Вчитель початкової школи

Денна / заочна форма навчання

2020 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогічні інновації в Україні та за рубежом»

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Кафедра початкової та дошкільної освіти факультету педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Нос Любов Степанівна - доцент кафедри початкової та дошкільної освіти.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти факультету педагогічної освіти

Протокол від "31"серпня 2020 р., № 1

Завідувач кафедри _____ проф. Мачинська Н.І.

Схвалено Вченою радою факультету педагогічної освіти
Протокол від "31"серпня 2020 р., № 1

Голова Вченої ради _____ доц. Герцюк Д.Д.

© _____, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна / заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка	Нормативна
	Спеціальність 013 Початкова освіта	
Модулів – 1	Магістр початкової освіти; Вчитель початкової школи	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання —		Семестр
Загальна кількість годин – 90		1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 1	Освітній рівень: магістр	Лекції
		16 год. / 6
		Практичні
		16 год. / 4
		Лабораторні
		—
		Самостійна робота
		58 год. / 80
Індивідуальні завдання:		
Вид контролю: <i>1-й семестр – іспит;</i>		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу:

Мета даного курсу – оволодіння майбутніми фахівцями загальними засадами педагогічних інновацій, актуальних напрямків змін у змісті, формах, методах виховання і навчання, шляхів підвищення ефективності освіти у розвинених країнах світу та в Україні; формування власної педагогічної позиції щодо виховного процесу; формування досвіду самостійного і творчого аналізу та оцінки соціально-педагогічних явищ і ситуацій; формування педагогічного мислення, готовності до інноваційної професійної діяльності.

Завдання курсу:

- розширення знання студентів про розвиток інноваційних процесів в освіті;
- формування орієнтації в теоретико-методологічних концепціях зарубіжної і вітчизняної педагогічної освіти, з'ясування механізмів пізнання педагогічної дійсності;
- розуміння інформаційно-суспільних змін і основних тенденцій розвитку ланок системи освіти в Україні та світі, різних підходів до організації педагогічного процесу, сучасних поглядів на технології діяльності суб'єктів цього процесу;
- формування уміння аналізувати проблеми підготовки майбутніх фахівців з точки зору світових освітніх тенденцій;
- розвиток творчого потенціалу магістрів, їх професійного мислення, комунікативних здібностей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- знати основні напрями державної політики в галузі початкової, дошкільної та вищої педагогічної освіти, законодавчі та нормативні документи;
- основні напрями та тенденції реформування і модернізації вітчизняної та зарубіжної освіти;
- структурні елементи педагогічної технології: цілі, методи, засоби, форми та зміст навчання і виховання в Україні та світі;

- критерії оцінки ефективності освіти в розвинених країнах світу та в Україні.

вміти:

- співставляти, порівнювати педагогічні явища, формувати сучасне педагогічне мислення щодо входження системи вищої освіти України в Європейський простір вищої освіти;
- виділяти та оцінювати основні напрями і тенденції розвитку вітчизняних і зарубіжних технологій виховання і навчання здобувачів початкової освіти.
- конструювати цілі, зміст, методи, засоби і форми освітнього процесу в різних освітніх системах;
- порівнювати особливості підготовки вчителів початкової школи у країнах Європи.

3. Програма навчальної дисципліни

В умовах розбудови національної системи освіти в Україні та її інтеграції до європейського та світового простору актуальним є аналіз стану та тенденцій розвитку освіти як в Україні, так і у світі. Лише зіставляючи результати цього аналізу, можна запропонувати напрями адекватного розв'язання проблем, які виникають, і прогнозувати найбільш вірогідні шляхи розвитку освіти.

Сучасний напрям підготовки майбутніх педагогів орієнтується на розвиток їхніх творчих сил та здібностей, тому ознайомлення з найкращими надбаннями світової педагогіки у різних країнах світу, усвідомлення тенденцій розвитку світового освітнього простору є важливою ланкою їх професійної підготовки.

Даний курс ґрунтується на теорії діяльнісного підходу до навчання і виховання, передбачає оволодіння ефективною технологією педагогічної діяльності, що забезпечує на практиці педагогіку партнерства.

Програма з курсу «Педагогічні інновації в Україні та за рубежом»

передбачає лекційні (16 / 6 год.), практичні (16 / 4 год.) заняття, а також самостійну роботу (58 / 80 год.).

Змістовий модуль 1. Загальні засади педагогічної інноватики

Тема 1. Педагогічна інноватика у структурі наукового знання

Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти. Понятійний апарат сучасної інноватики. Сутність педагогічної інноватики. Класифікація педагогічних нововведень. Історія виникнення інновацій в освіті. Інноваційний розвиток вищої освіти України

Тема 2. Інноваційні тенденції сучасної освіти

Соціальні та наукові передумови виникнення педагогічної інноватики. Педагоги новатори в історії вітчизняної та зарубіжної педагогіки. Педагогіка співробітництва як новаторський рух у педагогіці 80-х років ХХ ст. Інноваційність як ознака сучасності. Співіснування двох стратегій організації навчання – традиційної та інноваційної. Інновації та глобальні освітні тенденції. Пріоритетні завдання сучасної освіти в контексті інноваційних змін у педагогічній теорії та практиці. Державна інноваційна політика в галузі освіти

Змістовий модуль 2. Сучасний стан та перспективи розвитку освіти у зарубіжних країнах.

Тема 3. Розвиток дошкільної освіти у провідних країнах світу

Дошкільні заклади та міжнародні організації дошкільної освіти. Особливості і пріоритети дошкільної освіти у США. Особливості і пріоритети дошкільної освіти у Великобританії. Особливості і пріоритети дошкільної освіти у Японії. Особливості і пріоритети дошкільної освіти у Польщі. Особливості системи дошкільної освіти в інших країнах (Болгарія, Туреччина, Фінляндія, Данія, Ізраїль та ін.) Особливості і пріоритети дошкільної освіти в Україні

Тема 4. Розвиток шкільної освіти у провідних країнах світу.

Головні світові тенденції розвитку середньої освіти. Основні напрями шкільних реформ у світі в першій половині ХХ століття. Освітня ідеологія України та різних країн світу у другій половині ХХ століття. Розвиток систем освіти: орієнтація на безперервну освіту. Оновлення змісту загальної середньої освіти.

Тема 5. Вища освіта у країнах зарубіжжя: стан і перспективи розвитку

Еволюція поняття “вища освіта”. Головні тенденції змін вищої освіти на зламі тисячоліть. Зміни і мережі контингентів вищих навчальних закладів II і IV рівнів акредитації за останні роки. Сучасна триступенева вища освіта у світі, її характеристика. Демократизація управління і діяльності університетів. Якість навчального процесу і дипломів.

Тема 6. Чинники і стратегії реформування освіти

Вплив інформатизації суспільства на розвиток освіти. Проектування інноваційного навчального середовища. Інтеграція і демократизація вищої освіти. Партнерство у сфері освіти.

Тема 7. Соціалізація особистості

Школа і довічне виховання. Сучасні зарубіжні педагогічні виховні концепції. Пріоритети виховання у провідних країнах світу. Виховання дисциплінованості.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						8
	денна форма						
	усьог о	у тому числі					
л		п	ла б	ін д	с.р .		
1	2	3	4	5	6	7	
Модуль 1							
Змістовий модуль 1. Порівняльна педагогіка як наука							
Тема 1. Педагогічна інноватика у структурі наукового знання	10	2	2			6	
Тема 2. Інноваційні тенденції сучасної освіти	12	2	2			8	
Разом за змістовим модулем 1	22	4	4			14	
Змістовий модуль 2. Системи освіти у різних країнах світу							
Тема 3. Розвиток дошкільної освіти у провідних країнах світу	12	2	2			8	
Тема 4. Розвиток шкільної освіти у провідних країнах світу	14	2	2			10	
Тема 5. Вища освіта у країнах зарубіжжя: стан і перспективи розвитку	16	4	2			10	
Тема 5. Чинники і стратегії реформування освіти	12	2	2			8	
Тема 6. Соціалізація особистості	12	2	2			8	
Модульний контроль	2		2				
Разом за змістовим модулем 2	68	12	12			44	

Семестровий контроль (залік)							
Усього годин		90	16	16			58

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Міжнародна взаємодія в освіті	2
2.	Вища освіта у країнах зарубіжжя: стан і перспективи розвитку	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти.	2
2	Пріоритетні завдання сучасної освіти в контексті інноваційних змін у педагогічній теорії та практиці.	2
3	Основні напрями шкільних реформ у світі в першій половині ХХІ століття.	4
4.	Сучасна триступенева вища освіта у світі, її характеристика.	2
5.	Сучасні зарубіжні педагогічні виховні концепції.	2

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Не передбачено	

10. Методи навчання

Комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу й спілкування.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інтерактивні методи навчання, зокрема, лекції-діалоги,

розв'язування проблемних задач, формування навичок аналізу матеріалу та експериментування з ним відбувається на семінарських заняттях.

11. Методи контролю

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Використовуються такі методи контролю: усний, письмовий, тестовий. Контроль здійснюється шляхом індивідуального і фронтального опитування студентів; метод письмового контролю – здійснюється за допомогою самостійних робіт та контрольної роботи; метод тестового контролю – виконання спеціальних тестових завдань; метод самоконтролю та ін.

Перелік питань для проведення іспиту

1. Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти.
2. Історія виникнення інновацій в освіті.
3. Інноваційний розвиток вищої освіти України
4. Інновації та глобальні освітні тенденції.
5. Пріоритетні завдання сучасної освіти в контексті інноваційних змін у педагогічній теорії та практиці.
6. Державна інноваційна політика в галузі освіти
7. Дошкільні заклади та міжнародні організації дошкільної освіти.
8. Особливості і пріоритети дошкільної освіти у США.
9. Особливості і пріоритети дошкільної освіти у Великобританії.
10. Особливості і пріоритети дошкільної освіти у Японії.
11. Особливості і пріоритети дошкільної освіти у Польщі. Особливості системи дошкільної освіти в інших країнах (Болгарія, Туреччина, Фінляндія, Данія, Ізраїль та ін.)
12. Особливості і пріоритети дошкільної освіти в Україні
13. Головні світові тенденції розвитку середньої освіти.
14. Головні тенденції змін вищої освіти на зламі тисячоліть.
15. Сучасна триступенева вища освіта у світі, її характеристика.
16. Демократизація управління і діяльності університетів.
17. Якість навчального процесу і дипломів.
18. Вплив інформатизації суспільства на розвиток освіти.
19. Проектування інноваційного навчального середовища.
20. Інтеграція і демократизація вищої освіти.
21. Партнерство у сфері освіти.
22. Міжнародні освітні програми.
23. Зародження європейських освітніх організацій.
24. Загальна характеристика Ради Європи у контексті розвитку освіти.

25. Головні освітні процеси у світі та Європі.
26. Порівняльний аналіз системи освіти на сучасному етапі.
27. Основні завдання системи дошкільного виховання у зарубіжних країнах.
28. Про стан і діяльність початкової школи за рубежем.
29. Тенденції розвитку початкової освіти за рубежем.
30. Провідні напрями і стратегії педагогічної освіти в Європі.
31. Досвід підготовки педагогів у США.
32. Шляхи підвищення ефективності освіти в країнах світу.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота (50)								Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2						50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8 (МК)		
5	5	6	6	6	6	6	10		

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81-89	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
35-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Підручники та посібники.
2. Завдання для самостійного опрацювання.
3. Базова та допоміжна література.

4. Пакети завдань для здійснення контролю: тестові завдання, модульні контрольні роботи, питання для усних відповідей, питання до екзамену.

14. Рекомендована література **Базова**

1. Галус О.М., Шапошнікова Л.М. Порівняльна педагогіка: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2006. – 215с.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : Навч. посіб. / І. М. Дичківська. - К. : Академвидав, 2004. - 352 с.
3. Локшина О. І. Моніторинг якості освіти: світовий досвід // Педагогіка і психологія. – 2003. – С. 108–116.
4. 3. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка: навч. посіб. А.А. Сбруєва. – Суми : ВТД “Університетська книга”, 2004. – 320 с.
5. Чепіль М.М. Порівняльна педагогіка: навч. посіб. М.М. Чепіль. – К. : Академвидав, 2014. – 216 с. (Серія «Альма-Матер»)

Допоміжна

6. Кошманова Т. Педагогічні ситуації як метод підготовки майбутніх вчителів США // Рідна школа. – 2000. - № 2.
7. Локшина О. Зарубіжна практика структурування базового компонента змісту освіти // Шлях освіти. – 2000. – № 3. – С. 21–23.
8. Локшина О. І. Контроль та оцінка успішності учнів у школах Західної Європи. — К.: КМІУ ім. Грінченка. – 2002. – 52 с.
9. Локшина О. Напрямки реформування змісту середньої освіти у сучасній Європі // Історія в школі. – 2000. – № 9. – С. 13–15.
10. Лавриченко Н. М. Педагогіка соціалізації: європейські обриси. – К.: ВіРА ІНСАЙТ, 2000. - 444 с
11. Ничкало Н. Г. Порівняльна професійна педагогіка у контексті європейської інтеграції / Нелля Ничкало // Професійна освіта: педагогіка і психологія: пол.-укр., укр.-пол. [щорічник] / за ред. Т. Левоцького, І. Вільш, І. Зязюна, Н. Ничкало. – Ченстохова ; К., 2008. – Вип. 10 . – С. 291-301.
12. Ничкало Н. Г. Порівняльна професійна педагогіка як галузь педагогічного знання / Нелля Ничкало // Порівняльна професійна педагогіка. – 2011. – № 1. – С. 6-18.
13. Нос Л. С. Професійна підготовка вчителя початкової школи в Канаді: навч. посібник / Любов Степанівна Нос. – Львів: Біблос, 2012. – 93 с.
14. Порівняльна педагогіка / Упоряд.: І. М. Богданова та ін. – О.: ПДПУ ім. К. Д. Ушинського, 2000. – 164 с.
15. Пуховська Л.П. Сучасні стратегії формування професіоналізму вчителів у різних освітніх системах: порівняльний аналіз / Людмила Пуховська // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Херсонський держ. пед. ун-т. – Херсон : ХДПУ, 2002. – Вип. 41. – Ч. 1. – С. 35-40.

Інформаційні ресурси

1. "Для всіх, хто навчається." Велика бібліотека навчально-методичної літератури. <http://metodportal.net>
2. Бібліотека розумних книг. <http://lib.adtm.ru>
3. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського. <http://www.library.edu-ua.net>
4. Електронна бібліотека. <http://el-biblioteka.at.ua>
5. Електронна бібліотека. <http://books.tr200.net>
6. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.) <http://www.nbuv.gov.ua/portal>
7. Наукова періодика України (журнали та збірники наукових праць). <http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc%5FGum/Vlush>
8. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. <http://www.nbuv.gov.ua>